

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode, učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristo stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Hrvatsko vseučilišče in Magjari.

Svečanost otvorjenja hrv. vseučilišča je pokazala Magjarom, da nemajo na Hrvatskem nobene privrženosti, nobenih simpatij, nobenih prijateljev, ter da se jim celo kot gostom ne srečava z zaupanjem. „Pas d'illusions“ je rekel ruski car Nikolaj poljskim velikam sanjajočim o vzkršenji stare poljske države, in „nobenih iluzij“ so rekle tudi vseučiliščne slavnosti Magjarom, smatrajočim se še zmirom, kot fizične in moralične gospodarje na Hrvatskem. Magjari so si gotovo domišljali, da bodo v Zagrebu mej povabljenimi gosti na prvih sedežih sedeli, da bodo Hrvati pred vsem drugim nje odlikovali, in kakor poslušne slugе okolo njih kot svojih gospodarjev dvorili. Če so si Magjari to domišljevali, — in vse kaže, da so si, — potem je njihova domišljija grdo kaznjena bila. Če so Magjari, kakor se iz pisave njihovih časopisov vidi, pričakovali, da se jim bodo Hrvati v naročje vrgli in njih „skuta i koljena“ ljubili, da jih bodo lepše sprejeli, nego svoje brate, svoje sorodnike in sokrivnike; če so vse to pričakovali, so pokazali, da duha, ki denes na Hrvatskem vlada, nijso poznali. Sicer pa mi, ki smo pri svečanosti otvorenja hrvatskega vseučilišča navzočni bili, nijsmo nič takega, niti videli niti čuli, kar bi bilo Magjare naravnost žalilo. Če so bili magjarski govori v auli manje navdušeno sprejeti, nego govori Slovakov, Čehov in Slovencev, kdo Hrvatov more kaj za to!

V Zagrebu se je vse mogoče storilo, da svečanost otvorjenja vseučilišča ne bi kakšno politično barvo dobila. Vendar je pa kljub vsem prizadevanjem tudi denašnja politična

konstelacija v poedinah slavnostih svoje zrcalo in svoj izraz našla. Slovak Čulen je govoril, in sicer jako ostro govoril proti proganjanjem slovaškega naroda od strani Magjarov, Čeh Randa je govoril v panslavističnem duhu, Costa za Slovence je pa podarjal idejo jugoslovanske edinosti. Hrvatskih govornikov pa nij nobeden na politični položaj reflektoval, in to je bilo tako taktno od njih v navzočnosti nemških, italijanskih in magjarskih gostov. Magjari bi gotovo več povoda imeli, tožiti se na inostrane goste, kateri so s svojimi burno sprejetimi govori magjarskih gostov govore nekako v senco potisnili, ne pa na Hrvate, kateri so se prizadevali, vsem gostom enako pravični biti. Magjarom je bilo zlasti na tem ležeče, da se državno zedinstvo mej ogersko in hrvatsko kraljevino z zastavami in z govori s čem večjim sijajem konstatuje in naglasi. To se nij storilo, in to je, kar Magjare pred vsem drugim peče.

Hrvatska politična avtonomija je tolika, da hrvatski narod neposredno ne čuti še zmirom stvarno obstoječo magjarsko nadvlado. V Zagrebu se pri svečanosti otvorjenja vseučilišča nij skoro nikjer poznalo, da leži Zagreb v obsegu dežel ogerske krone. In to zopet nij bilo Magjarom po volji. Dokler Hrvati, kakor denes, magjarsko navlado ne bodo čutili in videli, se Magjarom nij treba nič bati, kakor hitro bodo pak Magjari Hrvatom svojo nadvlado na čutljivi in vidni način aplicirali hoteli, bo Hrvatska za magjarsko zopet to postala, kar je v enaki slučajih že večkrat bila: odprta rana. Magjarski listi obžalujejo, da notranja slabljina ogerske države, da mejsobno rogočenje domačih političnih strank,

in da finančna mizerija ne pripuste odločnega postopanja proti Hrvatom, ter s tem kažejo s kakošnimi podkovami so njihove skrivne nakane nasproti Hrvatom podkovane.

Nepovoljni vtis, ki so ga Magjari iz Zagreba soboj vzeli, prisilil je baje enega njih do solz. Magjari so zapustili Zagreb gotovo z notranjim prepričanjem, da je Hrvatska moralično uže sedaj za Magjare izgubljena, in da bo prej ko slej tudi fizično. Dobro je, da se Magjari na to prepričanje uže sedaj navadijo ter da se s tem prihodnjim dogodjajem uže sedaj sprijateljijo, to njim ne bode škodilo.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 29. oktobra.

O avstrijskih *konfiskacijah* izpregovori tudi „N. fr. Pr.“ zdaj ko je bil tudi „einer von unsere leut“ namreč ustavoverni „Tagesbote aus Böhmen“, zadet od nje, ker je priobčil govor dvornega svetovalca prof. Billrota, ki je pred lekcijami v ogovoru na študente grajal vlado zaradi znanih Stremajerjevih naredeb, in kateri govor so dunajski listi brez ugovora državnega pravdnika prinesli. Tudi „N. fr. Pr.“ se čudi, da je mogoče, da je to v Pragi kaznivo kar na Dunaji nij in da so take konfiskacije „pod parlamentarnim ministerstvom“ mogoče. Dobro, da se ta ustavoverna svoboda tudi na ustavovercih osveti.

Poslanec tudi *slovenskih* malih mest in trgov na spodnjem Štajerskem, dr. Forregger je v državnem zboru stavil nasvet naj se postava za združevanje tako spremeni, da bodo frajmavrerji mogli postavno eksistirati v Avstriji. — Kakor, da bi v narodno razmršeni in gospodarstveno povsem oslavljeni Avstriji nobene večje potrebe ne imeli, nego smešne ceremonije frajmavrske dan denes najprej uvajati!? Naj

Listek.

Pisma iz Italije.

II.

Padova.

Kdo je srečnejši od mene draga moja? Sprehajam se tu v senčnih drevoredih starodavne Padove, gledam v jasno nebo italijansko in prebiram tvoja drobna pismica. Da, to je življenje; vskliknil bi veselja s pesnikom:

„Trenotek stoj,
Kako si lep“

ko bi bil prepričan, da si zdaljšam s tem brezskrbne ure, ki jih uživam v tujem prijaznem mestu.

Poznam te draga v vsej tvoji milobi, uginiti uže znam skoraj vse tvoje misli in želje v ognji tvojih plavih oči. Ne sedim sedaj s toboj v večernem hladu pod domačo lipo in solnce nama ne tone daleč tam za

sivim očakom Triglavom, a vidim te, kako sloniš na mojej rami in čujem tvoje šepete besede: „Liberius, ne pozabi obiskati v Padovi grob sv. Antona, patrona moje ranjее matere“. Ne zamerim ti draga Libera, tega tvojega opomina. Vsaj vem, da si pobožna Slovenka in spoštuješ spomin svoje ranjее matere, blage žene, ki naji je tolikanj ljubila in naji še zmurkljivo očesom blagoslovljala.

Draga Libera, ravno zdaj sem na poti k sv. Antonu. Povem ti, da se ne prikupim s tem samo tebi, temuč tudi našemu slovenskemu monsig. Luki. Ko bi ne vedel naš monsignor, da sem „zagrizen“ mladostenec“, poslal bi mu obširen popis cerkve sv. Antona. — In ker tedaj nij mogoče to, nepošiljam ti tudi škapulirja in blagoslovljenega moleka iz groba sv. Antona, — kar sem vse kupil — temuč cipresino vejco iz groba preslavnega, neumerlega umetnika — ki ga tako neizmerno čišlaš, ki si tako

zaljubljena v njegove sladkodoneče sonete — pesnika Petrarke.

Petstolet je minolo, kar je bival Petrarca v Arkvi blizu Padove in dihal isto sapo, katero dišem zdaj jaz, navduševal se iz isto krasoto lepe Italije, pel svojej Lavri sonete in pismica, kakor zdaj jaz tebi mila, se ve da ne v verzih a pač v ljubezni bi se hotel poskušati tudi z njim.

Morda sloniš tudi ti zdaj enako meni ob šumečem studenci, kajti čuj me, ravno kar sem izpraznil kupice vode iz slavnega Petrarkovega studenca, ki mu je bil tako ljub še zadnje dni njegovega življenja, in ob katerem se je najrajši sprehajal in mudil. Pri izviru se bero besede:

„Fonti numen est hospes venerare liquorem
Unde bibens cecinit digna Petrarca Deo.“

Lepe besede draga Libera! Tudi našemu studentu bi se dobro prilegale, samo zaduje besede bi se morale premeniti takole: „Unde bibens cecinit Libera amoris suo.“

gospodje najprej gledajo, da nesmiselne konfiskacije in razpuščenja resnih političnih shodov odpravijo, te bodo delali v duhu svobode in liberalnosti.

V **ogerskem** državnem zboru je predložil 28. t. m. finančni minister Ghyezy poračun za 1875 l. Njegovo razlaganje finančnega stanja kaže 250 milijonov in 302.896 gld. potrebščine, pak 222 milijonov 816.918 gld. dohodkov, in deficita 27 milijonov in 490.940 gld., ter naglašja potrebo povišanja dohodkov. Ghyezy predlaga reforme davkov, zakonsko osnovo o 5procentni davkovski prikladi za leto 1875. Kljubu tem povišanim dohodkom ostane še 9½ milj. primanjkljaja, kateri se bodo izplačali iz prodaje prioritet vshodne železnice, povišanja tabakove cene in sicer iz novih virov. — Pač žalostno stanje ponosnega magjarorszaga.

Vnanje države.

Ruski organ v Britelju, francosko pisani „Nord“ pravi, govoreč o dogodkih v Podgorici, da je za odvrnitev novih krvavih sokobov nujno treba, da Turčija da zadostenja. Kakor rečeni list pravi, bodo zastopniki velelasti prvi poti stavili dotične predloge.

Iz **Brüstlja** se javlja, da je tam slavni francoski romanopisec Victoru Hugo dal banke na čast Kastelarju. Hugo je zagovarjal v dolgem govoru zvezo štirih velicah latinskih plemen Francozov, Španjolv, Italijanov in Angležev.

Francoska vlada je izdala noto, v kateri izjavlja, da mej Italijo in Francosko nij nobene težave, tudi španjski memorandum ima bolj preteklost, nego sedanjost v vidu, torej so vse govorice, ki ljudi strašijo, prazne.

Na **Poznanjskem** so Prusi zopet zaprli grofa Mielšinskega v Ivnu, ker nij hotel cerkvenih bukev oblasti izročiti.

O **Arnimovem** zaporu se iz Londona poroča 27. oktobra: Denašnji jutranji listi prinašajo pismo, katerega je nekdaj, ki grofu Arnimu bližje stoji, objavil v Newjorskem „Heraldu“. Omenjeno pismo razpravlja, kako je bilo moč, da so izginili nekateri papirji po Arnimovem odhodu iz Pariza. Arnimu nij bilo moč pisma kopirati, ter originale odposlati, ker bi bilo kopiranje tudi nepostavno, ako oni papirji nijso bili njegovi. — Padec Arnimov, je vesma osobnega in političnega pomena. Bismark, razdražen po Arnimovih kratkih objavljajih, katera so bila premišljena, je dokazal na drobno grofu, katerega je smatral za edino njemu ravnega in nevarnega protivnika, ker mu je v sporočilih naznačil, da one listine so po vsej pravici lastnina prejemnika; vrh tega je potrebuje Arnim, v njegovo opravičenje pri napadno podučenem cesarju, na kojega se hoče obrniti. Pismo Bismarka nadalje dolži, surove prisvoje in kabinetne justice proti Arnimu. Priče bodo resnico omenjenih sporočil potrdile.

Kako lepo je denes. Kako diše vesvoljna narava radost in veselje. In če je človek vesel, kaj mu še primanjkuje. Srečen je, ves svet se mu smehlja, objel bi vse, ves vesvoljni svet, — le nemškutarjev in renegatov ne. Solnce se pomika vedno bolj in bolj daleč tja za meglene gore. Še enkrat dvakrat zameži in večerni mrak ti objemlje v svetej tihoti zamišljeno čelo. In glej, še le zdaj se budi pravo življenje. Mestno zidovje prej tiho in zapuščeno, jame se polniti. Narava se vlega k spanju, počitku, Italijan pa si je še le svest najlepših trenutkov vsega dolzega dne. In da, ko bi ne bil vesel, vsaj se mu smeje veselje krog in krog. Elegantni gospod in ubogi roko-delec, zamišljen učenjak in ponosen kupec, vse žvižga in poje goreče pesmi svojega naroda zdaj glasneje, zdaj bolj potihoma in se šeta po prostornih ulicah in razsvetljenih vrtih. Le tu in tam doni otožna harfa sle-

Dunajske „Presse“ urednik, rubrike „ausland“ Lauser je bil na prošnjo berlinske sodnije pred dunajsko sodnijo poklican, da bi pričal ali je Arnim sam ali kdo je priobčil znana pisma o koncilu v „Pressi“, iz katerih se vidi, da je Arnim vprašanje papeževe nezmotnosti in njegove nasledke bolje spoznal, nego Bismark. Ali Lauser se je sklicaval na §. 153 in nij hotel nič pričati.

Iz **Rima** poroča „Daily News“, da je papež dobil od nemškega cesarja pismo, v katerem Viljem odgovarja na tožbe o cerkvenem preganjanju na Nemškem in pravi, da Nemčija vse stori, da bi se s cerkvijo mir ohranil, da pa je dolžna varovati državo zoper ostre napade in zarote katoliškega duhovenstva.

Dopisi.

Izpod Krima 28. okt. [Izv. dop.]

Dopis, ki je poln sovražstva in sumničenja do učiteljstva sploh, brali smo v 126 št. od 24. t. m. znanega klerikalnega slovenskega lista iz trebanjske okolice. Na čelu se dopisu vidi, da ga je pisal protivnik sedanje šole. Koliko imajo učitelji dandenes od te vrste ljudij pričakovati, to je sploh znano. Mi učiteljev trebanjske okolice nečemo zagovarjati, kajti to bodejo uže sami storili, ako se jim bode vredno zdelo tako obrekovanje zavračati. Opomeniti hočem le nekaj bolj splošnega. Hudobno je govoriti, da bi kje učitelji letos dobili dvojno plačo. Ako so učitelji kje prej v kolekturi kaj dobili, bilo jim je to pri davkariji po fasiji vračunjeno. Morda pa g. dopisnik zato učiteljem zavida, ker jim je bilo to po fasiji, ne pa po sedanji tržni ceni odračunjeno, ker pravi: eni so dobili po 200 gld., eni pa še več naenkrat? — Dalje govori g. dopisnik o sedanji trdni plači učiteljev, ter se tudi nad tem izpodtika, da za „orglanje in kaj družega“ zopet posebej plačo dobivajo. Vprašamo, ali se g. dopisniku ta znesek res tako velikansk vidi pri sedanji draginji in tolikem zahtevanju? In ali mar naj bi po nmenju g. dopisnika ravno učiteljeva plača ostala vedno tista, katera je bila pred 100 leti! Ali mislite, da so učitelji res pariye? — Dalje vprašamo g. dopisnika, je li pozabil, da tudi g. duhovniki zraven svoje „trdne plače“ tudi za postransko opravilo še posebno plačilo zahtevajo? Ali mar mislite, da vam bodo učitelji zastonj orglali?

Kar pa zadeva beračenje z brento, to se pa stvar uže sama na sebi obsoja, — ako

pega berača mimogredočim žalostno na uho in hripa glas odmeva v nerazumljivej priprostej pesni, kakor srbski „sliepac“.

Draga Libera, ti pa sloniš daleč, daleč za gorami pod duhtečo lipo poleg sivega blazega roditelja, ki ti morda pravi dolgo vrsto izkušenj svojega življenja, o blagori in togi revnega človeštva, o lepoti in sreči jasne Italije in morda tudi o meni, da pozabljam na tujem rojstne doline. Verjemi mu vse draga Libera, le tega ne, nikedar, kajti odgovarjam ti z Boris Miranom:

„Premalo sem videl in preobilo,
Kaj srce mi žali težko ti povem.
Dežela je lepa, kje pa so zvesti
Sinovi ljubeči jo iz srca?
Oh v daljni deželi v tujem mestu,
Tam pravo je rodoljubje doma!“

Iz zvonika sv. Antona brenči kladvo pozno uro. Tudi jaz se vlečem sanjat o tebi draga Libera, v daljnjej domovini.

Liberius.

je istinita. Pri tem naj se vendar ne prezira, da se dobe v vsakem stanu izmečki in maroge, kar se pa — kakor vi za svoj stan vedno reklamirate — ne sme celemu stanu očitati.

Kar zadeva dohodkov pruskih učiteljev, moramo pa g. očku dr. Bleiweisu in g. dopisniku uže povedati, dataisti v resnici nijso tako slabi. Kajti, odkar je bila tiskana knjiga Seyfferthova, se je v tem dokaj predrugačilo. Mi vas opozorujemo le na tednik „Freie deutsche Schulzeitung“ od E. Wunderlicha v Leipzigu. Tu se lahko prepričate, kako tam plače ljudskih učiteljev zboljšujejo. Ako pa hočete navedene številke, kakor za merodajalna slovenskemu občinstvu razglasiti, pa vas opozorujem na peticijo, katero je podpisalo za povišenje plač 11.500 nemških učiteljev do 20. grudnia 1870, katerej se je pridružilo do 8. prosenca zopet drugih 9000 učiteljev. To peticijo so potem poslali nemškemu cesarju Viljemu, državnemu ministerstvu in obema zbornicama. Ako se hočete o tem bolj temeljito podučiti, naročite si knjižico. Dr. W. Jütting, die ungenügende Besoldung der preussischen Volksschullehrer. Preis 5 Sgr. od Siegismund et Volkening in Leipzig. Nikar ne slepite ljudstva, če smemo prositi, in ne mislite le na to, kako bi nam učiteljem škodili.

Od Svibnjega 28. oktobra. [Izv. dopis]. Korun ali krompir je v gospodarstvenem oziru zelo velike važnosti. To priznava graščak in kmetič, če tudi so ob času, ko se je bil še le zanesel v naše kraje, hudo mrmrali na-nj tedanji „konservativci“, kakor se tudi sedaj premnogi jako hudujo zastran kakovšne nove iznajdbe ali uvedbe, katero kdo priporoča kmetu, ki ima to večno napako, da tudi dobrej reči dolgo ne zaupa in je tudi neče rabiti. Prvi njegov korak je, da nese za sv. mašo na Kum ali pa na Ključevico za kmetijski napredek; pa tudi drugo leto mu baš tako, ali pa še hujše gnjuje korun, ter niti sebi, niti svojej živini ga nema na razpolaganje. Tudi meni se je taka godila. Kar pa dobim v roke nek napredovalen časnik, kateri nij nevoščljiv kmetu v nobenem oziru, ter se naučim iz njega pridelovati te amerikske podzemljice. Pred sem, kakor moji sosedje, gnojil korun v pričo, s hlevskim gnojem, kakor ajdo! Letos ga pa le še nekoliko posadim, po starej neumnej nezmotnosti, vsega družega na baš iste njivi, pa v napredovalnem smislu. Pognojim mu s hlevnim gnojem, namreč v začetku zime in mu naredim praho. Spomladi podorjem korun pa le dobra 2 palca, ne pa tako globoko, kakor druga leta. Za to pa mi nij trebalo preplitvo orati; nego dalje h kraju brazde sem ga pometaval. Pred sem ga podoraval tudi uže ta čas, ko je bila zemlja še mrzla, ter mi je gnijl pod brazdo, predno je mogel zeleneti; sedaj pa sem ga posadil, ko je bila zemlja uže topla. Tudi nijsem bil tako skob, da bi bil sadil tenke obrezine, kajti mislil sem si: kakor pišče potrebuje beljak v lupini, predno toliko doraste, da more zobati žito; kakor uživa mlada kal tudi sploh v rastlinstvu semensko tvarino, dokler še ne more piti iz zemlje v vodi razpuščene hrane (mozgovine); baš tako tudi korun ne more biti bog vé kaj, ako mu ne privoščimo za jajče čimenje malo debelejših obrezin (krhljev). Do sedaj sem prodajal

pepel pepelarjem; sedaj pa ga bodem vsega razen gorice in travnikov tudi na njivah za korun rabil, tako, da mu ga o podoravanji pest privrhem v brazdo. Korun namreč zeló ljubi, kakor trsje, pepeliko. Po starem kopitu in po novem načinu letos na prav tistej njivi sta se razločevala, kakor noč in dan. Gospodarji, nikar torej ne prodajajte rastli nam tako potrebnega pepela za par rujavih novčičev. Naprednjak.

Domače stvari.

— (Zagrebsko vseučilišče in Slovenci.) Mej neštevilnimi brzozavnimi pozdravi pri priliki otvorjenja v Zagrebu smbrali v „Obzoru“ slovenske telegrame: od slovenske čitalnice v Celovcu, od celjskih dijakov, od brežkih rodoljubov, od slovenskih vojakov v Mariboru, od pevskega društva v Kranji, od čitalnice v Škofji Loki, od bralnega društva v Borovnici, od rodoljubov v Žavcu, od bralnega društva v št. Petru na Notranjskem, od čitalnice Metliške, od celjskih rodoljubov, od Slovencev v Trstu, slovenskega društva „Sloga“ v Gradci, od učiteljstva novomeške gimnazije, od čitalnice novomeške, od ptujskih Slovencev, od Slovencev savinske doline, od čitalnice zagorske na Notranjskem, od Slatine. „Obzor“ pak še nij vseh pozdravov prijavil, nego nadaljuje.

— (Od prof. dr. Valenta) ravnatelj ljubljanske deželne bolnice ste te dni dve razpravi na svitlo prišle v angleški prestavi v londonskem mediciničnem časniku „Medical Record“.

— (Za olupšanje Ljubljane) in za prospeh njene zdravstvenosti bi si vlada, zdaj ko ima od zgoraj nalog za učiteljsko in učiteljično izobraževališče primerne prostora iskati, dobila velikih zaslug, ko bi svoje oči izvolila obrniti na vojaški oskrbovalni magazin in vojaško bolnico, ki v sredi mesta oko žalita, in bolnica zdravstvenosti mestne na tem prostoru gotovo ne pospešuje.

— (Slovensko gledališče) v Ljubljani bode predstavljalo v nedeljo 1. novembra znano igro „Mlinar in njegova hči.“

— (Katoliške družbe) odbor je bil sklical te dni shod gospé in gospodov, da nabira darov iz katerih se ubogim šolskim otrokom v Ljubljani zimska obleka preskrbi.

— (Filharmonično društvo) v Ljubljani ima 8. novembra občni zbor.

— (V Novem mestu) je za prihodnjo porotno-sodbeno sesijo zopet od s. s. Heinricher predsednik, in d. s. s. dr. And. Vojska njegov namestnik.

— (Za učiteljske pripravnike) vlada vsaj na slovenskem Primorskem nasproti Italijanom hoče nekoliko storiti, kar je Pino v Trstu. V Kobaridu na Goriškem in v Proseku v tržaški okolici hoče vlada osnovati šolo za učiteljske pripravnike s slovenskim učenim jezikom. Proti šoli v Proseku se tržaški Lahi hudo ustavljajo, a ne bode jim nič koristilo.

— (Semnji) so zavoljo živinske kuge prepovedani tudi v Ljubljani in okolici in v vrhniškem okraji.

Razne vesti.

* (Poprsje cesarja Galbe.) V Herkulanum so nedavno izkopali srebrno poprsje

ki predstavlja, kakor se je pozneje dokazalo, cesarja Galbo. Ta najdba je zanimiva v dvojnem ogledu, prvič za to, ker je ono poprsje prvo srebrno, ki je bilo izkopano v Herkulanum in v drugo zaradi tega, da je cesar, kojega podoba je ohranjena, — vladal le kratko dobo.

* (Grob kralja Matijaža) kakor „Hon“ poroča, so one dni odprli v kapelici v Stolno-Belgradu na Ogerskem, v katerem je Henselman mislil, da je pokopam kralj Matijaž. Toda v kapelici je bilo vse prazno.

* (Razžaljenje časti.) Sodnija v Bukarestu je obsodila pretekli teden necega Rumuna na 1 mesec zapora, ker je rekel tujcu B., da je „neamec“ (Nemec), kar je slednji smatral za razžaljenje, ter je tožil. Tožencev zagovornik je dokazoval, da je v Rumuniji beseda „neamec“ uže od nekdanj zaničevalnega pomena.

* (Nesreča na morji) in sicer v kanal de Manche se je pripetila vsled tega, da sta dva parnika trčnila eden v drugega, „Candahar“ in „Kindsbridge“; slednji se je takoj potopil, na katerem ste bili hčerka in soproga kapitanova. Mati je ravno hotela skočiti na parnik „Kandahar“, ko vidi, da hči njena nij zadosti pogumna njej sledovati, vrne se nazaj, ter žnjo skupno pogine.

* (Kakor se kupuje, tako se prodaja.) V „Stolb. Anzeig.“ čitamo sledeči inserat: „Svojega ljubljene mirnega in olivkanega moža v najlepših letih bi rada prodala za 6 vinarjev. Kdor ga hoče kupiti, naj se blagovoli oglasiti pri meni. Gospa Lina Freibergova.“ — Tako se glasi od besede, do besede odgovor na inserat njenega moža, ki je v ravno tem listu objavil, naj nikdo ne posodi niti krajcarja, njenej soprogi, ki mu je utekla.

* (Praktični poduk — v beračenji.) V Angliji se nahaja neka obrtnija, ki jej nij para na celem kontinentu. Na vogalih uličnih so v Londonu namreč nalepeni sledeči plakati: „Profesor Lazar Ronny si dovoljuje občinstvu javiti, da je ustanovil šolo, v katerej se daje praktičen poduk v beračenji in sicer v 10. lekcijah. Njemu izročene otroke obljubuje podučevati, kako morejo zvunažno podobo popolnoma premeniti, ter napodobiti vsako spako, kar pa njihovim zdravju niti najmanje ne bode škodovalo. Proti primernemu plačilu pové, kako je moč v milodarnih oddelkih mesta obrati cele ulice. V najem se dajejo berglje, umetne obveze, psi za slepce in dvojčki. Razpošilja se tudi po deželi. Hitrost in tajnost. Pisma franco 22. Princessstreet. S. Gilles.“

* (Rusko olje na usnje) je bolje nego vsaka mast. Usnje je trdnje in mehčje, ter posebno elastično, ako se namaže s tem oljem. Črevlji tako namazani nima neprijetni duh in je tudi v zdravstvenem oziru zelo koristno. Ako se usnje, ki je bilo z ruskim oljem napuščeno, — lakiruje, se sveti lepše, posebno konjska oprava, nego s črnim. Zatoraj se rusko olje živo priporoča zaradi mnogih koristij.

Izjava.

Ono p. n. gospodi nenavidnikom, kojih ime za sada poštedjemo, koji se usdiše širom primorja te Čabarsko-Delnikoga i susednih kotarah krunovine Kranjske razglasiti neistinu najme: da će se društvo i narodna Čitaonica u Čabru nesloge radi, — n. p. ? nikakove razoriti i prestati. Ova razglasena neistina nuka nas podpisane odbornike i članove istini za volju doviknuti rečenim nenavidnikom, da su kruto lagali nagoveštajući razorenje i prestanak društva i narodne čitaonice u Čabru, indi čitaonice koja ponosno diže svoj napredni narodni steg, oko kojega se danimice sakupljaju njezini članovi vladajućom slogom, dobrom voljom i obćenjem kliče: Živila naša Narodna Čitaonica, na ponos i diku svojim sestaram i kotaru, a na poraz pako nenavidnim klevetnikom i otipačem, koje će

društvo i onako poput trunje iz svoje sredine izpupati.

U Čabru 28. listopada 1874.
Slavoljub Pibernik, član. Filip Mudrović, član. Sigmund Migig, član. Gerga Mudrović. Franjo Križ, blagajnik. Ivan Križ, trgovac i odbornik. Franjo Vidović, trgovac i član. Niko Sokolić, čit. bilježnik. Ivan Rebić, odbornik. Vinko Brovet, odbornik.

Prostovoljna dražba.

Vtorek 3. novembra 1874. dopoldne ob 9. uri se prodajo pri „Matevžeti“ na močvirji na sežanski cesti, konji, voli, krave in bik; dalje različna klaja in piča, vozovi in druga pohištva po javni dražbi tistemu, ki največ ponudi, takoj proti grozvi plači. (308—1)

Sezite sreči v roko!

375.000 M. Crt.

v ugodnem slučaju, kot največji dobitek ponuja najnovejšo denarno izlosovanje, katero je od visoke vlade potrjeno in garantirano.

Dobitna naprava novega plana je taka, da v teku malo mesecev v 7 izlosovanjih 43.300 dobitkov v gotovo določbo pride, mej temi glavnimi dobitki od event. M. Crt. 375.000, specijelno pa 250.000, 125.000, 90.000, 60.000, 50.000, 40.000, 36.000, 30.000, 24.000, 20.000, 18.000, 15.000, 12.000, 6000, 4000, 203krat 2400, 412krat 1200, 512krat 600, 599krat 300, 19.700 krat 132 itd.

Izlosovanje dobitkov je po nasvetu uradno določeno.

Za prihodnje prvo izlosovanje dobitkov te velike od države garantirane denarne loterije velja

1 cel. origin. los le tol. 2 ali gold. 3 1/2 B. N.
1 pol " " " " 1 " " 1 3/4
1 četrt " " " " 1/2 " " 90 kr. "

proti vposlanemu znesku.
Vsa naročila se izvršujejo takoj z največjo skrbnostjo in vsakdo dobi od nas originalne loze, z državnim grbom previdene, v roke.

Naročilom se potrebni uradni plani zastonj priloge in po vsakem izlosovanju pošljemo svojim interesentom radovoljno uradne liste. Izplačevanje dobitkov se godi zmirom promptno pod državno garancijo in se more z direktnim razpošiljanjem ali pa na posebno zahtevanje interesentov po naših zvezah po vseh večjih mestih Avstrije izvrševati.

Naš prodaj je vedno srečen in smo mej mnogimi velikimi dobitki čisto prve glavne dobitke, kot ofcijalni dokazi kažejo, dobili, ter je izplačali našim interesentom, ravno tako se je letos 7 okt. glavni dobitek — dobil pri nas.

Razvidno je tedaj, da tako na najso- lidnejši podlagi sloneče podvzetje povsodi more gotovo računati na živahno udeležnje in torej prosimo uže zavoljo tega, da se vsa naročila izvrše nam kmalu vsaj do 17. novembra to javiti.

S. Steindecker & Comp.,
Bank- u. Wechsel-Geschäft in Hamburg.

Kupuje in prodaja državne obligacije vsake vrste, delnice železnic in posojilne loze.

P. S. Zahvaljujemo se iskreno za dosedaj nam izkazano zaupanje in opozorjave na prihodnjo izlozanje, bode tudi v prihodnje naš trud, da naše interesente zadovolimo v vsacem ogledu. (300—2)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodecu, na živeh, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenice, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledice in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spri-

čevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagrađi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganju v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. St. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanju v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraščanih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

— Revalesscière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.

50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Kolotnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Tužci.
28. oktobra:
Evropa: Premrov iz Vošperga. — Kriepel, Ehrenfeld, Misner iz Dunaja. — Komenski z gospo iz Prutja. — bar, Hagen iz Trnovca. — Grosman iz Schönfelda.
Pri Slovani: Vid iz Dunaja. — Franke iz Trebiža. — Föst iz Zidna. — Kristian iz Celja. — Lanček iz Loža. — Wiener iz Pešče. — Witi iz Gradca.

Pri Malici: Vavojin, Schmerer, Kopman, Felscher, Justin, Kreisheim iz Dunaja. — Bayer, Lehman, Jager iz Monakova. — Bartelme, Branne iz Kočevja. — Greger iz Sternberka. — Barelman iz Pešče.
Pri Zamorci: Orehek iz Prutja. — Menninger iz Gorican. — Gros iz Ljubnega. — Ernst, Putz iz Gradca.
Pri bavarskem dvoru: Franchesi iz Divaca. — Lončarić iz Selca.

Najbolje sredstvo za ohranjenje in mehko usnja na črevlje in konjsko opravo je

Rusko olje na usnje.

To olje ima posebno prijetno dišavo, in sicer se more v škornjih, ki so s tem oljem namazane, celo hoditi v salone brez spodtke. To olje stori dalje, da ne more skozi usnje vsakovrstni zrak, vročina in moča; ako se od časa do časa usnje napusti s tem oljem, postane kot baržun mehko, nepremočno in postane dalje posebno elastično. Potenje na nogah ne škoduje potem več tacemu usnju, ki ostane mehko in raztegljivo ter dolgo traja. — Usnje, ki se je mazalo z ruskim oljem se more vsaki čas tudi mazati leščdlom ali lakom, ter se trajajoče lepo sveti. (305—1)

Steklenica po 1 in 2 gld.

V plehastih steklenicah po 5 in 10 funt.

Z svetinjo odlikovan!

Nobenega likavnega črnila več na črevlje!!

C. kr. izklj. privil. za Avstro-Ogersko

Univerz. salonnimastni lak

za gospodske in damske črevlje in konjsko opravo.

Podpisanemu se je končno posrečilo iznajti izvrstni lak za črevlje i. t. d., ki stori mazanje črevljev s črnim prav nepotrebno. Črevlje se pomažejo samo s čopičem in v nekoliko minutah se one svetijo temnočno. Usnju to čisto nič ne škoduje, nego postane nasprotno mehčje in vlačnejše, ter nepremočno.

Steklenice po 1, 2, 3 gold. razpošilja

Tovarna in glavna zaloga

Joh. Gronar-jevi nasledniki

Dunaj, Kohlmarkt Nr. 5,

vis-à-vis Café Daum, na dvorišču v levo.

Prodaja hiše in gospodarstva.

Prekrasno **Taborško posestvo na Visokem** (Weisach), poleg Kranja, je takoj napredaj zaradi važnih rodovinskih pomen. Posestvo je na cesti od Kranja proti Kokri in Koroskem, ter je sposobno za vsako podzveje. Pri hiši je kegljišče, vrt za zelenjavo in sadno drevje, poleg tega lepo zemljišče ob Kokri, ki je ugodno in pripravno za kakov pivovar ali pa mehaniki mlin itd., sploh priporočam to posestvo kot plodonosno za vsako podzveje.

Kupci naj blagovolijo do konca novembra posestvo ogledati.

Dunajski bozja 29. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	69 gld.	55 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	85
1860 drž. posojilo	108	15
Akcijske nakladne banke	970	
Kreditne akcije	228	
London	109	
Napol.	8	
C. k. cekini	90	
Srebro	105	15

Živina se pa 2. novembra proda na tržnju sem-nji v Kranju po javni dražbi. Nataneje se pojave o posestvu in kupni listniku Jan. Pavliču, domačcu Tabor na Visokem h. št. 7. (301—5)

Pri Dunajski razstavi l. 1873 2 medaliji za napredek za 8 zvonov s skupno težo 300 centov, vlitih za votivno cerkev na Dunaji, razstavljenih.

Ces. kralj.

dvorna livarna za zvonove in metale Ignacija Hilcerja & sinov

v Dunajskem Novem mestu

(Ignaz Hilzer & Sohn in Wiener-Neustadt)

se priporoča za naročevanje

zvonov vsake teže in vsakega glasa, ter tudi za vsake izdelke iz vlitenga metala.

Za prej odločeni glas ali čisto harmonični akord naročenega zvonovja (več zvonov) se daje poročstvo. Zvonovom se pridaja tudi vsa druga oprava, jarmi iz lesa ali železja po najboljši in najnovjši šegi narejeni, tako da se veliki in težki zvonovi prav lahko gonijo, ker teko po zobcih na novo iznajden način; tudi se lahko presučejo, kedar koli treba, brez posebne naprave, tako da zvonovi dalje trpe in mnogo lepši pojo.

Tudi se zvonovi tako uredijo, da se pri zvonjenji vsi lepo vjemajo in kembli drug za drugim v lepem redu bijejo. Za tako uredenje je iznašla ta livarna novo sistemo, po kateri vsak novo opravljeni zvon, pa tudi vse zvonove v zvoniku en sam človek v kakih urah po zelo priprosti napravi brez vseh stroškov tako urediti more, da zvonovi enako, hitreje ali bolj počasi teko.

Naročila se izgotovljajo natančno in po ceni. Zarad plače so ugodni pogoji. (287—4)

Kar ta livarna obstoji, 33 let, je vtila 2930 večjih zvonov, ki so tehtali 12800 centov.